

Gemser på New Zealands bjergtoppe

Danske Per Jacobsen og hans kæreste, Louise, har slået sig ned i New Zealand og svælger i landets fantastiske jagtmuligheder. Her er hans beretning om en udbytterig gemsejagt på bjergtoppene i det naturskønne land.

Af Per Jacobsen

Jeg havde lovet min forlovede, Louise, at hvis hun nogensinde fik lysten til at skyde en gemsebuk hernede i New Zealand, så skulle jeg nok sørge for, hun fik et pragtekseplar af slagsen! Hun sagde ikke ja, men heller ikke nej, jeg tror faktisk ikke engang, hun sagde måske ... Kvinder, de er en videnskab i sig selv.

Ikke desto mindre fik hun en sommerdag i februar 2009 overtalt sig selv til at prøve jagten på en gemsebuk. Vi sad i bilen godt på vej, alt var pakket, og optimismen var høj, da jeg hører det velkendte "hovsa ... jeg tror, min toilettaske ligger hjemme i Christchurch," – Kvinder. Mit svar var: "okay, men så gi'r du vel en kvajebajer i lufthavnen". ▶

En gemsebuk skudt på 420 yards – bemærk lejren i baggrunden, den lille, gule klat.

En dansk jæger i paradiset

Per Jacobsen er 30 år gammel, uddannet tømrer og har gået på jagt siden 20-års alderen. For fem-seks år siden foretog han et par længere rejser til New Zealand, men i 2008 realiserede han og kæresten, Louise deres aktiver i Danmark og flyttede til Christchurch i New Zealand. Her arbejder han som tømrer og guide og hun som intensivsygeplejerske på det lokale hospital.

“New Zealand er friluftsmenneskets land, og Christchurch på sydøen er selve mekkaet!” slår han fast. I fritiden svælger han i områdets mange muligheder for jagteventyr, suppleret med fisketure, bjergbestigning, dykkerture, skiture, og 4wd-ture op ad de store østkystfloder.

Han jager alt, hvor vildtet har en fair chance. Hjemme på Sydsjælland var det i stort omfang strandjagt, men også bukkejagt, duejagt og gåsejagt på marker. Og i dag gælder det først og fremmest bjergjagt i New Zealand! Her er hans yndlingsbytte himalayan bull tahr om vinteren. “Det er uden sammenligning den hårdeste form for jagt, jeg nogensinde har prøvet,” fortæller han begejstret.

I’ll be here Monday at 4 pm so make sure you are here at 4!” Og væk var han.

Mit helt nye ”super-ekstra-durable-high-tec”-telt blev slået op inden for et par minutter. Formiddagen gik med at spankulere hen over lavningen og op på en bjergside, vi havde valgt som ”vantagepoint”. Og kun et øjeblik gik der, før en gemse poppede op i kikkerten. Yes!

Vi satte straks en pürschplan i værk, og halvvejs ovre tjekkede jeg aktiviteten en ekstra gang. To nye gemser flashede pludselig deres pels for os. Den ene var helt bestemt en gemsebuk og en repræsentativ en af slag-

► Halvanden times tid senere ankom vi oppe i Arthurs Pass, hvor vi havde lånt en gammel Batch, og jeg skal love for, at det var en gammel guldgraverhytte af dimensioner. Gulvet var værre end Kattegat i oprør! Højden til loftet tog tankerne tilbage på Gammelmølf’s tidlige residens. Longdroppet, dasset, befandt sig udenfor, kreativt dekoreret med lokumslyrik på træstammerne ved siden af og et par håndtag i hver side. Formodentlig til større problemer.

Og alligevel havde denne lille, gamle rønne en gnist over sig. Vi fik gang i ildstedet inden for og hyggede os med store forventninger til jagten, mens vi pakkede grejet. Super aften.

Næste formiddag ankom vi vel til Fox Glacier og fik en god snak med James Scott. James er helikopterpilot i sit eget firma, Alpine Adventures, som dækker alt fra sydøens Westcoast til Southland. Han er knalddygtig, seriøs, har fløjet 32 år og har 14.000 timer bag sig i helikopter. Og så er han passioneret jæger.

Det var fredag den 13. februar, og vi stod ved den gamle hangar – klar til fem dages intens jagt på gemse/chamios.

Den velkendte lyd af hans Hughes 500D larmede i det fjerne, og mindre end et kvarter senere fandt vi os selv i det absolutte ingenmandsland på toppen af nogle indbydende gemsebjerge. ”See ya in five days, crazy Danes. Remember if the weather craps in on Tuesday,

Jagt i New Zealand

Det jagtbare vildt på New Zealand er oprindeligt udsat, og gennem længere tid har nogle af vildtarterne skabt problemer for den New Zealandske regering – i så stor grad, at der er fri jagt i de New Zealandske Statsarealer. Alt vildt kan stort set jages året rundt. Der kræves en ”firearms license”, som man får ved fremvisning af pas, jagttegn og riffel-tilladelse. Den koster 25 dollar. Derefter får man jagttilladelser ved at henvende sig i et lokalt Department of Conservation (DOC) kontor og dér bede om en hunting permit i det specifikke område. Denne er gratis.

Man kan medbringe sit eget våben eller købe et hernede. Hvis man har en backcountry hut som base, skal man købe hutbilletter eller et Hutpas. Det koster 90 dollar i enhver DOC-butik. Mange steder, hvor man jager, er der også rig mulighed for at fiske efter ørred og laks. Et fisketegn koster 105 dollar.

Jagtbart vildt i New Zealand, som består af North Island, South Island og Stewart Island:

Krondyr: brunstperioden er fra ca. midt marts til slutningen af april. Krondyret har som regel færdigfejdet gevir i start februar og kan derfra jages med trofæ frem, til det smider det fra august til november.

Rusadyr: brunstperioden er i juli og august. De lever meget i den tætte bush og findes hovedsageligt omkring sydvest fra Rotorua, men kun på Nordøen. Trofæjagten er fra omkring april frem til december.

Sambardyr: brunstperioden er i juli og august. De lever i meget tæt bush og erotorisk kendt for deres snuhed. De findes hovedsageligt omkring vestkysten på Nordøen syd for Wanganui, men kun på Nordøen. Trofæjagten er fra april frem til december.

Sikadyr (japdeer): brunstperiode er i april til slutningen af maj. De lever såvel i tæt bush som i det åbne. Sikadyret er en utroligt snu dyreart og er en af kiwiernes foretrukne til jagt. Findes kun på Nordøen. Trofæjagten er fra februar frem til omkring september.

Dådyr: brunstperioden er fra april til slutningen af maj. Dyrene opholder sig gerne i det åbne, men tæt på bushen. Trofæjagten er fra februar til omkring september. Dådyret findes spredt over hele landet både på Nordøen i større og mindre koncentrationer og på Sydøen, særligt i den sydlige del.

Wapiti: brunstperioden er fra marts til april. Findes kun på Sydøen i Fiordland og er meget svære at jage. De opholder sig i sumpe samt på toppene af Fiordland. Trofæjagten er fra februar til omkring september. De findes også på privat jord, hvor de er mere rene i blodet, da en del af bestanden i Fiordland er blandet med krondyrene, såkaldte Hybrids.

Whitetail Bucks: brunstperioden er hovedsageligt i maj måned, og trofæjagten foregår fra marts til juli. Whitetails findes på Stewart Island – foruden en minimal bestand af krondyr på øen er det den eneste jagtbare vildtart på Stewart Island. Whitetail er bushjagt blandet med en smule jagt på strandene. Det er en meget snu dyreart, som kræver snilde og tålmodighed at jage.

Vildsvin: jages året rundt hernede, hovedsageligt med hund og kniv og er ikke for svage sjæle! Vildsvinet, som oprindeligt er udsat af Kaptajn Cook, er at finde på hovedparten af Nordøen samt Sydøen. De kan vokse sig store og holder af bushen og åbne arealer.

Vilde geder: jages året rundt hernede, enten med riffel eller med bue og pil. De er udbredt til størstedelen af Nordøen samt Sydøen. Trofæerne kan blive af ganske pæn størrelse, afhængigt af hvor man jager.

Gemse/Chamios: brunstperioden er fra april frem til juni, og trofæjagten foregår året rundt. En perfekt sommerpels er som regel omkring februar frem til marts. Vinterpelsen er fra juni frem til august. Hunnen eller nanny’en, som den kaldes, vokser lignende horn som hannen og kan snildt præstere flotte trofæer. Er dbredt på størstedelen af Sydøen og findes i såvel bushen som helt oppe på de åbne toppe.

Himalayan Tahr: også kaldet King of the Southern Alps. Brunstperioden er fra maj og frem til august, og trofæjagten foregår i teorien året rundt. Vil man have en Tahr i perfekt vinterpels, er den absolut bedste jagttid fra juni frem til august. De findes kun i The Southern Alps på Sydøen. Jagten på Bull Tahren foregår højt oppe i bjergene og er en utroligt krævende form for jagt, som kræver en god fysik. Hunnen eller nanny-tahren har også horn, dog væsentligt mindre end hannens, og de repræsenterer ikke et egentligt trofæ. Sommerpelsen hos Tahren er meget orange og løs og betragtes ikke som et trofæ modsat vinterpelsen. Andet småvildt er bl.a. kaniner, harer, possums, wallaby’s, vilde får, canadiske gæs, ænder, vilde kalkuner, vilde katte og vilde kvæg.

New Zealand fra nord til syd: 1.700 km
Areal: 207.000 km² eller godt seks gange større end Danmark
Antal indbyggere: Godt 4 mio.
 New Zealændere også kaldet Kiwier
Sprog: Engelsk, Maori
Tidsforskel: NZ er 12 timer foran i dansk vintertid, 10 timer i dansk sommertid
Valuta: Ca.,3.7 kroner for en NZ Dollar.

Louise og hendes knapt ni tomers gemsebuk, skudt på 230 yards, nøjagtig hvor den faldt.

► Vi ændrede angrebsplan og røg på knæ op ad bjerget. På trods af min forlovedes ben i næsen fik jeg alligevel en gang røg for at slæbe hende op ad bjerget, på knæ, på fugtig grund og oven på spaniardgrass – en pokkers stikkende plante, som må være den, der gav en eller anden inspiration til vidundermidlet Roundup.

Vi nåede frem til den bjergkam, vi havde planlagt at tage skuddet fra, men bukken var væk sammen med dens yngre kollega.

Jeg kunne ikke helt regne det ud. Vinden var særdeles god, og de havde absolut ingen antegn gjort til at "bugger off". Vi blev et stykke tid og fandt endnu et ros gemser længere ude i horisonten, dog ikke nogen, der havde vores interesse.

Knap var vi vendt om og på vej ned ad bjerget, før jeg ser lidt græs bevæge sig foran os ca. 50 meter væk – endnu en gemse, endda en dum en af slagsen. Den kom helt ind på imponerende 10 meter af os, før lugten af viking røg op i næsen på den. En del jægere ville nok have grint lystigt af seancen og gået ufortrødent videre, men vi var lige kommet dernede fra, og der var ingen gemser, da vi pürschede op!

Gemser er kendt for at rende nedenunder, hvorimod tahren hellere vil op og stå på toppen for at føle sig sikker. Og ganske rigtigt knapt var vi kommet tilbage rundt om en ridge, da Louise ude på bjergsiden ser en gemse ude på 220 yards. Jeg rykker min 5.5-22 gange forstørrelsesmånekikkert op og får bedømt den. En buk, og endda den ene af de to, vi gik efter for lidt siden!

Jeg gav månekikkertet med tilhørende skyder til Louise, og hun linede sig op. "Stille og roligt, Louise, den går langsomt, vent til den står stille, dybe indåndinger ..."

"Luk nu skuffen, Per! Jeg prøver at koncentrere mig". Godt ord igen tænkte jeg. Tsk-tsk, tøser!

Og sådan blev det, på 220 yards rykkede hun Tikka T3 cal. 270'eren af i retning mod gemsen, og dyret væltede med det samme. Et perfekt hjerteskid.

"Yes Louise, den er død, perfekt skud! Din gemsebuk ligger derovre," kunne jeg i et jubelanfald udbryde mindre end fem timer efter, at vi var kommet op i dalen!

Louise var ellevild, og jeg var jo nok også en smule stolt af hende. Og så, midt i al jubelen, træder den anden gemse frem 80 yards væk, samme retning. Jeg vælter den med det samme. Dobbelt glæde.

Vi skynder os hen til min, og jeg skærer alt kødet fra den og derefter trofæet, og vi er hurtigt videre til Louises buk. Hold op en kæmpe, hun havde nedlagt! I min tid som gemsejæger har jeg aldrig erhvervet mig så stort

Fantastisk stemning efter succesfuld jagt i den fantastiske natur.

et trofæ som den. Vi får taget 5.000 billeder, og Louise går egenhændigt i gang med at skære kød og trofæ væk fra gemsen. Der er vist mere end bare ben i næsen på hende. Hun er til daglig intensivsygeplejerske, så jeg gætter på, hun nok ser ting, der er pænt slemme på sygehusene ...

Vi kom tilbage til lejren i gentlemens hours og kunne sammen sidde og nyde en øl og se solen gå ned over vestkysten – totalt Morten Korch og alt det der. Vi så i alt 18 gemser den første dag.

PERFEKT SOMMERPELS

Morgenen efter var vi i samme retning, da vores kikkerter fæstnede sig ved en gemse i perfekt sommerpels. Jeg kunne ikke tro det; de var over alt i den dal. Vi spottede gemsen med det flotteste sommerskind, og Louise fik med snilde sneget sig ind på godt 200 yards af dyret, og riflen gjorde endnu en gang arbejdet, og gemsen faldt død om.

Og så skal jeg ellers lige love for, at bjerget blev levende. Gemser væltede rundt overalt.

Jeg tog riflen og fik kigget et pænt dyr ud. I det øjeblik, den stod stille, slap jeg en hidsig kugle af sted, og gemsen faldt død om. Endnu én poppede op foran kik-

havde spottet en gemse 420 yards væk og omtrent 20 graders stigning.

Det der med almindelige skud ud til 2-300 yards er efterhånden ikke den store hurdle. Kikkerten, der er monteret på min Tikka, hedder noget så voldsomt som Nightforce Optics, som nævnt 5.5-22x56 og ballistiktårne overalt, oplyst sigte og paralaxe-justering. Den er vandtæt, støvtæt, stødsikker og nærmest skudsikker. Den er forholdsvis nøjagtig – til det punkt, at jeg nok ikke

ville kunne blæse hovedet af en flue ude på 100 yards – men i alt fald blæse fluen til atomer!

Et skud på denne afstand var en god måde at tjekke, om apparatet var sine penge værd. Jeg linede op i ly af campens behagelige omgivelser, fandt gemsen i krydshårene og trykkede. Den faldt pladask ned mellem stenene. Mit nye legetøj virkede!

Vi hankede hurtigt op i stumperne og kravlede derop. Foran os lå en fin gemsebuk, lige knap ni tommer, og indgangshullet var inden for fem cm af, hvor jeg sigtede. Igen gik vi og kiggede på tre gemser, der legede en 150 meter væk, mens vi var på vej op ad bjerget. Kød, horn og fotos, og så var vi ellers på vej igen.

Knap er vi gået 50 meter, før Louise placerer en hånd på min skulder og hvisker: Buk dig, jeg kan se seks gemser!

Der er altså et eller andet over en pige, der hvisker til én, at der er dyr i sigte, ikke? Anyway, vi fik kigget dem ud, og én af dem var en stor buk, én havde et flot skind, og én af dem var allerede i komplet vinterdragt på trods af, at vi kun var i februar.

Inden vi nåede at få lagt en slagplan, blev vi omkranset af et tykt lag tåge, en sky og et skybrud foran os og ovenover os – forbistrede Huey. Huey er vores vejrgud hernede, og han står som regel ikke alene, når han omtales. Hans navn har ofte følgeskab af ”forbistrede”, ”forbandede”, eller det der er værre.

Vi rockede tilbage til lejren i tåge og fik brygget en varm kop. Fantastisk med en GPS i sådanne situationer, eftersom de umiddelbare fremtidsudsigter var 20 meter sigtbarhed af tørv og klipper.

Den eftermiddag stod teltet i den grad sin prøve, da Huey prøvede sit bedste. Teltdugen skulle kunne klare omkring 1.000 mm vandsøjletryk, stort set designet til den slags regnskyl på disse kanter, samt rigeligt med ventilation i teltet uden at være en alt for kold fornøjelse.

Vejret klarede op hen ad aftenen, og jeg gav mig i kast med en pürsch alene oppe et sted, vi ikke havde været før. Jeg så fem gemser, men ikke noget værd at gå efter.

Kea-papegøjen har sat sig på Pers riffelløb, endnu et bevis på New Zealands forunderlige natur.

› kerten ved siden af; den haltede tydeligt, så jeg tog en hurtig beslutning og skød den død. Det viste sig, at den havde ”hornrot”, både i horn og klove – en ubehagelig sygdom, som rådner hornene og klovene med store åbne sår til følge.

Den første gemse, jeg fik skudt, var død for en god dødbringende kugle og dertil en 8 tommers gemse-nanny. Jeg glemte i min iver at få taget trofæbilleder, inden jeg fik skilt hovederne fra kroppene, bugger!

Louise fik efter en slåskamp med en Kea-papegøje og en ridetur på læderbushen fundet sin gemse. Og fik skinnet den – et godt skinnejob vel at mærke.

Resten af dagen blev brugt på at organisere kød, trofæer og skind. Om aftenen sad vi der, kærester, foran bålet oppe på bjergtoppene og fik en kop varm suppe. Det var lidt fedt at kunne tage sin forlovede med sådanne steder!

LIGE UDEN FOR TELTET

”Hvad sker der? – Louise, der står en gemse deroppe!” Knap nok havde jeg forladt den varme pose, før jeg

Alt imens jeg sidder i min egen lille boble af tilfredshed og taknemmelighed, bliver stilheden brudt – en Kea lander et par meter væk fra mig. Kea'en er sådan en slags papegøjeart, der kun lever i højderne. Når det er sagt, vil mange turister, der har besøgt NZ, nok springe frem og sige: ”Arh, kun højderne, siger han” – og ja, I har også en smule ret. Kea'erne har nemlig fundet ud af, hvad turister er for et folkefærd, og en del af dem er gået på kompromis med deres naturlige forkærlighed for højderne. Kea'en er en vældig klog dyreart og er derfor hoppet eller fløjet, hvad ved jeg, ned til byerne, hvor turisterne står ved siden af ”dont feed the Kea”-skiltet og kaster mad efter dem.

Men denne Kea var altså stadig ikke til at købe for brødkrummer og så åbenbart en ufattelig fristelse i at komme hen og tjekke mig ud. Uden nogen som helst tøven sprang papegøjen pludselig helt op ved siden af mig, kiggede mig ud og hoppede derefter op på riffelløbet. Fantastisk sjov oplevelse.

Mandag morgen var vi i friskt tempo på vej op ad bjerget hen til vores seks gemser. Ganske hurtigt fik vi kontakt med dem og havde to i kikkerten, én var en flot buk, og én bar et flot skind. Vi besluttede os for, at det var dem, Louise skulle have.

ÉN PROBLEMATISK PÜRSCH

Et problem var dog, at de befandt sig ved foden af bjergsiden, og vi var på toppen af den, knapt 500 yards væk. En pürsch herfra ville blive voldsomt krævende, og den mindste mistanke hos en gemse, og den er pist væk. I dette tilfælde var det ekstra problematisk, fordi vi var totalt synlige for dem på det meste af pürschruten.

Det blev til det gode, gamle kryds 3 militær-system, som går ud på, at når Louise sniger sig nedad, sikrer jeg, og Louise sikrer, når jeg sniger.

Det stod på i godt og vel en halv times tid ad stejle skrænter gennem kæmpe spaniardgrass-planter og kravlen på maven. Efterhånden var det lykkedes os at komme ind på godt 230 yards.

På dette tidspunkt var den ene gemse så småt ved at lugte bomben i bageriet. Louise var frisk på at skyde derfra, så vi satte en skydestilling op, liggende 45 grader ned ad bjerget. Yes – det så vildt ud! Her lå hun med 270'eren i 45 graders skydestilling, sigtede på gemsebukken 230 yards ude – og bum! Jeg kæmpe-idiot satte den sædvanlige jubelsirene i gang, da den anden gemse stille rejste sig op og kiggede rundt.

”Jeg vil gerne ha' det skind dér, Per” hviskede Louise indtrængende, mens hun lå og sigtede. Jeg knyttede sylten, så hun kunne koncentrere sig om andenskuddet. Op, bum, og dyret faldt sammen. Så var der for alvor jubel og glæde!

Vejen derover troede vi var så nem som at klø sig bagi, men det endte med at blive heftig bushbashing gennem krat og spaniardgrass i en hård halv time. Bukken lå, hvor skuddet havde truffet den, men der var umiddelbart ingenting at se efter den anden gemse.

Pludselig hører jeg en svag stønnen omkring syv meter væk oppe i et krat. Jeg sniger mig derop med kniven, maver mig frem, kigger til venstre og glør lige lukket ind i øjnene på en gemse! Den springer over mig; jeg vender mig om og kaster mig efter den, får fat i ryggen, men som den fortsætter, kan jeg ikke holde fast. Den løber 10 meter, men Louise har set det hele, kaster geværet til mig, og i løbet af et øjeblik får jeg sendt en kugle gemsens vej og får gjort en ende på dens lidelser.

Grunden til, den ikke var forendt øjeblikkeligt, var den ekstremt skrå skudvinkel. Da Louise ramte bladet, røg kuglen direkte ned igennem dyret, og udgangshullet længere nede var næsten på samme side som indgangshullet. En vigtig lektion for os begge.

Vi havde i øvrigt lidt travlt, da vi jo havde en aftale med Jamie Scott om at være tilbage til lejren ved firetiden i tilfælde af, at Huey havde tænkt sig at lave ballade.

Vi havde i alt halvanden time til at nå tilbage, og det endte med, at jeg rutsjede ned ad bjerget. Jamie kom ikke, så vi havde en fed eftermiddag, tog på aftenjagt og så et monster af en gemse. Jeg havde et skud til den, men missede totalt – et skud, som i den grad kan tilskrives en ekstrem form for gemsefeber. I alt så vi 12 andre gemser den aften. Resten af den blev tilbragt foran lejrålet, hvor vi sad med et glas rødvin og priste os lykkelige over at få lov til at opleve et af jordens vidundere, New Zealand.

I alt fik vi skudt otte gemser, og vi så tilsammen 47 på tre en halv dages jagt – på vestkysten vel at mærke. ■

Efter fem dage i bjergene kom piloten som aftalt og hentede Louise og Per tilbage til civilisationen.